

Sygnatura akt VI Ka 1097/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 **stycznia 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SO Bożena Żywioł

SR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant Natalia Skalik-Paś

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2014 r.

sprawy **1. T. P. (1), syna B. i K.**

ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk, art. 286§1 kk, art. 297§1 kk i art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

2. J. Ż., córki O. i E.

ur. (...) w G.

oskarżonej z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

3. D. B., syna P. i K.

ur. (...) w P.

oskarżonego z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 21 marca 2013 r. sygnatura akt III K 1130/11

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1097/13

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 7 stycznia 2014r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 21 marca 2013r., w sprawie o sygn. III K 1130/11, uznał oskarżonego T. P. (1) za winnego popełnienia sześciu czynów, zarzucanych mu w pkt I – VI aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw i zostały popełnione na szkodę (...)S.A., i za to wymierzył mu na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 91 § 1 kk oraz art. 33 § 2 kk karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych. Nadto uznał oskarżonego T. P. (1) za winnego popełnienia dziewięciu czynów, zarzucanych mu w pkt VII – XIII, omyłkowo z pkt XVV oraz w XV aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw i zostały popełnione na szkodę (...) S.A., i za to wymierzył mu na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 91 § 1 kk oraz art. 33 § 2 kk karę 2 lat pozbawienia oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych. Na mocy art. 91 § 2 kk wymierzono oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat oraz karę łączną grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych.

Nadto Sąd uznał oskarżoną J. Ż. za winną popełnienia dwóch czynów, zarzucanych jej w pkt III i XVI aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw i zostały popełnione na szkodę (...) S.A., i za to wymierzył jej na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 91 § 1 kk karę 10 miesięcy pozbawienia, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres próby 4 lat.

Oskarżonego D. B. Sąd Rejonowy uznał za winnego popełnienia dwóch czynów, zarzucanych mu w pkt V i VI aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk, ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw i zostały popełnione na szkodę (...) S.A., i za to wymierzył mu na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk karę 1 roku pozbawienia, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat.

Na mocy art. 46 § 1 kk zobowiązano oskarżonego T. P. (1) do naprawienia szkody w całości przez zapłatę na rzecz (...) S.A. kwoty 26.694,70 złotych.

Ponadto na podstawie art. 44 § 2 kk orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych poprzez pozostawienie ich w katach sprawy oraz zasądzono od oskarżonych stosowne koszty procesu.

Wyrok ten zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonych Prokurator, który zarzucił wyrokowi:

1. obrazę przepisów postępowania w postaci art. 423 § 1 i 2 kpk, polegającą na niesporządzeniu uzasadnienia do wyroku Sądu Rejonowego i niedoręczeniu tegoż orzeczenia wraz z uzasadnieniem Prokuratorze Rejonowej G.w G.;
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 442 § 3 kpk, poprzez nieuwzględnienie w pełni wskazań Sądu Okręgowego w Gliwicach, zawartych w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 VIII 2011r., sygn. akt VI Ka 298/11, co miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku;
3. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 387 § 1 – 3 kpk, poprzez orzeczenie względem oskarżonych kar niezgodnych z wcześniejszymi uzgodnieniami.

Stawiając powyższe zarzuty wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna na tyle, że w wyniku jej wywiedzenia zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Koniecznym stało się zatem uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Przede wszystkim wyrok ten zapadł z obrazą prawa procesowego, a to art. 423 § 1 i 2 kpk, albowiem Sąd orzekający, wbrew ustawowemu obowiązkowi, wobec zgłoszonych w terminie żądań, nie sporządził na piśmie i nie doręczył Prokuraturze Rejonowej oraz obrońcy oskarżonego T. P. (1) uzasadnienia wydanego wyroku. Niewyjaśnienie przyczyn uzasadniających wydanie orzeczenia utrudnia zatem, a wręcz uniemożliwia merytoryczną kontrolę zaskarżonego orzeczenia, Sąd odwoławczy bowiem nie może opierać kontroli odwoławczej jedynie o domniemania motywów, które powodowały wydanie rozstrzygnięcia określonej treści. Każde uzasadnienie orzeczenia powinno wykazywać logiczny proces, który doprowadził Sąd orzekający do wniosku o winie lub niewinności oskarżonych, Sąd więc winien wskazać w uzasadnieniu, jakie fakty uznaje za ustalone, na czym opiera poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznaje dowodów przeciwnych, a następnie jakie wnioski wyprowadza z dokonanych ustaleń. Prawidłowość uzasadnienia wyroku warunkuje nie tylko możliwość prawidłowego sformułowania zarzutów apelacji, ale również możliwość prawidłowej kontroli odwoławczej (por. m. in. wyrok SA w Katowicach z dnia 26 VII 2012r., II AKa 283/12, Lex nr 1267258 i wyrok SA w Katowicach z dnia 8 IX 2011r., II AKa 239/11, Lex nr 1112488, wyrok SA w Łodzi z dnia 6 VI 2013r., II AKa 81/13, Lex nr 1324703, wyrok SN z dnia 28 V 2013., II KK 308/12, Lex nr 1319257, Prok. i Pr. - wkł. 2013/9/14).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wydał wyrok w trybie art. 387 § 1 kpk, a więc po przesłuchaniu na rozprawie głównej wszystkich oskarżonych, bez przeprowadzania rozprawy w całości. Jednak również i w takiej sytuacji na Sądzie spoczywa obowiązek sporządzenia uzasadnienia wyroku zgodnie z wymogami art. 424 kpk; wówczas uzasadnienie wyroku winno zawierać analizę i ocenę całokształtu dowodów wskazanych w akcie oskarżenia, ujawnionych lub uznanych za ujawnione w trybie art. 387 § 2 kpk oraz wskazanie przesłanek, dla których Sąd uznał, że wina, a w tym okoliczności popełnienia czynów, nie budzą wątpliwości. W dalszej kolejności Sąd winien wyjaśnić podstawę prawną wyroku (art. 424 § 1 pkt 2 kpk) oraz uzasadnić zawarte orzeczenie o karze (art. 424 § 2 kpk). Dodatkowo uzasadnić należy, że cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości.

Skarżący podnosi, iż Sąd orzekający, dopuszczając się obrazy przepisów postępowania, orzekł niezgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami, zawartymi w treści aktu oskarżenia, a dot. orzeczenia środka karnego – naprawienia szkody. Istotnie w akcie oskarżenia został umieszczony przez oskarżyciela wniosek o wydanie wobec oskarżonych wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z nimi kar i środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz wskazanych podmiotów – B. w G., a w stosunku do oskarżonego T. P. – także na rzecz (...) S.A. (czyny zarzucane w pkt VIII – X, XIII – XVI), Sąd Rejonowy natomiast – przychyliając się w całości do wniosków oskarżonych ogólnikowo złożonych na rozprawie i ich w żadnej mierze nie modyfikując – orzekł jedynie po myśli przepisu art. 46 § 1 kk obowiązek ten jedynie wobec oskarżonego T. P. na rzecz pokrzywdzonego (...)S.A., w określonej, jednak trudnej do weryfikacji (wobec braku uzasadnienia) kwocie.

Należy zatem w tym miejscu przypomnieć, że Sąd nie jest związany ani samym faktem złożenia wniosku w trybie art. 387 § 1 kpk, ani treścią tego wniosku. Może więc odmówić wnioskowi w ogóle albo uzależnić jego uwzględnienie od dokonania w nim określonej zmiany. Przychylenie się natomiast w całości do wniosków oskarżonych na rozprawie o wydanie wyroku skazującego na zasadach przewidzianych w art. 387 § 1 i 2 kpk (k. 20470dwrot) rodziło po stronie Sądu zobowiązanie do wymierzenia kar i środków karnych zgodnych z akceptowanymi wcześniej wnioskami. Ma rację zatem skarżący gdy podnosi, iż środek karny naprawienia szkody w całości orzeczony jedynie wobec oskarżonego T. P., a nadto tylko na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. jako właściwego podmiotu, został orzeczony przez Sąd meriti wbrew poczynionym wcześniej uzgodnieniom, co narusza dyspozycję omawianego wyżej przepisu postępowania karnego.

Wypada także w tym miejscu zauważyć, iż Sąd Rejonowy, nie uwzględniając w pełni wskazań Sądu Okręgowego zawartych na k. 6 uzasadnienia wyroku z dnia 26 VIII 2011r., rozpoznając ponownie sprawę nie ustalił (pomimo upływu 6 lat), czy (...)S.A., jako uprawniony pokrzywdzony, posiada nadal wierzitelną względem oskarżonego P. i w jakiej wysokości, co ma niebagatelne znaczenie dla orzeczenia obowiązku z art. 46 § 1 kk.

Trudno także w końcu, z racji braku pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia, ustalić przyczynę i słuszność dla której Sąd orzekający, przypisując oskarżonemu D. B. popełnienie zarzucanych mu czynów, wyeliminował z ich kwalifikacji prawnej art. 297 § 1 kk, nie dokonując zmiany w ich opisie, choć co do zasady opis tych czynów był tożsamy z tymi przypisanymi J. Ż., a realizującymi znamiona występków z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Z tych wszystkich względów Sąd odwoławczy uchylił zaskarżone orzeczenie, przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji przeprowadzi zatem ponownie postępowanie wobec oskarżonych, zgromadzony materiał dowodowy Sąd podda następnie wszechstronnej analizie oraz swobodnej ocenie zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, po czym wyciągnie prawidłowe wnioski końcowe, w tym co do winy oskarżonych, oceny prawnej ich zachowań oraz konieczności i zakresu orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na rzecz uprawnionego podmiotu, oczywiście z uwzględnieniem podniesionych powyżej uwag Sądu odwoławczego i wystrzegając się uchybień, które zadecydowały o uchyleniu zaskarżonego wyroku w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wyniki analizy materiału dowodowego powinny znaleźć odzwierciedlenie, gdy zajdzie taka konieczność, w pisemnych motywach wyroku zgodnie z treścią art. 424 § 1 i 2 kpk.

Wypada także w pierwszej kolejności podjąć decyzję procesową w sprawie oskarżonego M. Z., który – jak wynika ze skróconego odpisu aktu zgonu k. 1968 – zmarł.

Z tych wszystkich powodów Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej swego wyroku.